

**چارچوب تدوین راهنمای توپونیمی
برای نقشه‌ها و دیگر محیط‌های ویرایشی**

*Framework of Toponymic Guideline
for maps and other editors*

مدیریت کارتوگرافی سازمان نقشه‌برداری کشور
کمیته تخصصی نام‌نگاری و یکسان‌سازی نام‌های جغرافیایی ایران

۱۳۹۳

فهرست

صفحه	عنوان	ردیف
۱	دبیاچه	.۱
۲	مروری بر محتوای عمومی راهنماهای توپونیمی	.۲
۴	الگوی مورد توصیه‌ی گروه متخصصان نام‌های جغرافیایی سازمان ملل برای راهنمای توپونیمی	.۳
۹	تجربیات دیگر کشورها در زمینه راهنمای توپونیمی	.۴
۱۱	مطالعه موردی راهنمای توپونیمی	.۵
۲۰	چارچوب تدوین راهنمای توپونیمی ایران	.۶
۲۴	منابع	.۷

به نام خدا

دیباچه

راهنمای توپونیمی، مجموعه‌ای است که به فهم و استفاده نام‌های جغرافیایی یک کشور کمک می‌کند. مشخصات زبانی، نوشتار الفبایی، استانداردهای لاتین‌نویسی، سیستم مدیریت فرآیند نام‌گذاری و معرفی متولیان نام‌های جغرافیایی از عمده محتویات راهنماهای توپونیمی هستند. برای تدوین این راهنما، نیاز به چک لیستی است که محورهای و عناوین موضوعات را متناسب با شرایط و مقتضیات زبانی - جغرافیایی هر کشور مشخص نماید. این چک لیست که در اینجا از آن به‌عنوان «چارچوب تدوین راهنمای توپونیمی» یاد می‌شود، سازوکار لازم برای تدوین و تکمیل راهنمای توپونیمی را در اختیار مؤلفان و محققان حوزه مکان‌نامی قرار می‌دهد.

غلامرضا کریم‌زاده

ابوالفضل بلندیان

مروری بر محتوای عمومی راهنماهای توپونیمی

عمومی‌ترین عناوین اطلاعاتی برای راهنماهای توپونیمی عبارتند از:

۱- زبان‌ها

راهنمای توپونیمی باید در بر گیرنده عبارات کاملاً روشنی درباره زبان‌های رسمی یک کشور باشد. این که آیا یک زبان رسمی در سطح ملی وجود دارد؟ آیا زبان‌های رسمی دیگر در سطوح غیرملی وجود دارند؟ آیا زبان‌های اقلیتی در سطح محلی رسمیت دارند؟

۲- نظام‌های نگارش و تلفظ

چه نظام نگارشی برای زبان یا زبان‌های کشور (به‌طور رسمی یا غیررسمی) استفاده می‌شود؟ آیا بیش از یک سیستم نگارشی وجود دارد؟ در صورت نگارش با حروف غیرلاتین، برای نمایش لاتین نام‌های جغرافیایی، کدام سیستم حرف‌نویسی توصیه می‌شود؟ اگر نظام نوشتاری مبتنی بر الفبا است، چه حروفی را دربر می‌گیرد؟ آیا علائم خاص (علائم اعراب‌گذاری، حروف لاتین غیراستاندارد) را شامل می‌شود؟ ترتیب و توالی حروف الفبایی چگونه است؟ اگر استفاده الفبا آوایی است، کدام حروف یا چه ترکیبی از حروف، صداها را می‌رسانند؟

۳- قواعد املائی

قواعد املائی عمومی زبان تا چه حد برای نام‌های جغرافیایی نیز به‌کار گرفته می‌شوند؟ آیا املائی نام‌های جغرافیایی تابع اصلاحات املائی است؟ چنانچه زبان یک کشور، زبان کشور دیگری نیز باشد (مثل زبان آلمانی که علاوه بر کشور آلمان در اتریش و سوئیس نیز صحبت می‌شود)، آیا تصمیمات کشوری که زبان در آن جا با اقتدار بیشتری استفاده می‌شود، روی قواعد املائی تأثیر می‌گذارد؟ کدام قواعد برای نگارش مکان‌ها به‌کار برده می‌شود؟

۴- متولیان مکان‌نامی و استانداردسازی مکان‌ها

کدام نهاد و ارگان برای چه دسته‌ای از نام‌ها مسئولیت دارند؟ تفکیک وظایف بین نهادهای ملی دولتی و نهادهای ناحیه‌ای و محلی چگونه است؟ پیشرفت کار استانداردسازی مکان‌ها چه وضعیتی دارد؟ اطلاعات تماس متولیان نام‌های جغرافیایی در سطوح ملی و محلی، موجود و در دسترس است؟

۵- مواد منبع

چه مستنداتی، به فرم نقشه‌ها و نام‌نامه‌ها، به‌منظور کنترل درستی نام‌های جغرافیایی استاندارد و رسمی وجود دارد؟

۶- فرهنگ (واژه‌نامه)

به‌طور معمول در راهنماهای توپونیمی، واژه‌ها و اصطلاحات عمومی به‌علاوه صفات و اضافاتی که به دفعات تکرار می‌گردند، گنجانده می‌شوند. برخی از این موارد عبارتند از:

- صفت سن (قدیم، جدید)
- صفت رنگ (سیاه، سفید)
- صفت اندازه (بزرگ، کوچک)
- صفت موقعیت (عقب، جلو، وسط، بالا، پائین)
- صفت ملیت (ایرانی، افغانی)
- حروف اضافه (در، روی، داخل، بین)

۷- اختصارات

توصیه شده است که در راهنماهای توپونیمی، اختصارات مورد استفاده برای مکان‌های کشور قید گردند. این علائم اختصاری ممکن است در نقشه‌های توپوگرافی رسمی کشورها به کار رفته باشند. در صورت وجود این اختصارات، لازم است قواعد حاکم بر شکل‌گیری و ایجاد آنها تشریح گردند.

۸- تقسیمات کشوری (تقسیمات سیاسی - اداری)

نام‌های استانداردشده‌ی مربوط به واحدهای تقسیماتی با درجات بالاتر مثل استان یا شهرستان، در قالب نقشه یا یک لیست، در راهنماهای توپونیمی درج می‌شوند.

الگوی مورد توصیه‌ی گروه متخصصان نام‌های جغرافیایی سازمان ملل برای راهنماهای توپونیمی

نام کشور مورد نظر

۱. زبان‌ها

۱,۱. توضیحات کلی

- زبان رسمی

- تعداد افراد تکلم‌کننده به آن زبان

- درصد جمعیت این افراد به کل جمعیت

- ریشه زبان رسمی

- زبان اسناد و مدارک رسمی

- زبان اقلیت

- تعداد افراد تکلم‌کننده به زبان اقلیت

- درصد این افراد به کل جمعیت

- چگونگی کاربرد مکان‌نام در مناطق اقلیت‌نشین

- میزان اهمیت زبان‌های بومی و محلی

- و ...

۱,۲. زبان یا زبان‌های ملی

۱,۲,۱. وضعیت قانونی و کاربرد عملی Toponymic Guidelines در زمینه کارتوگرافی

رسمی و اجرایی

○ زبان رسمی کشور مورد نظر، ریشه‌ها و مشتقات آن

○ زبان نقشه و فرهنگ‌های جغرافیایی

۱,۲,۲. الفبا و آوانویسی

○ الفبای زبان به حروف بزرگ و کوچک در یک جدول آورده شود.

○ حروف خاص با تلفظ خاص

○ حروف خاص با تلفظ مشترک و شکل متفاوت

○ حروف به‌کار رونده در لغات اقتباسی

○ آهنگ و صدای حروف

○ استثنائات

- ۱،۲،۳. قواعد املائی، هجایی برای نام‌های جغرافیایی
- قواعد مربوط به املائی کلمات
 - قواعد بزرگ‌نویسی
 - حالت صفات و اسامی مفعول در نام‌های جغرافیایی
 - استفاده از خط فاصله در اسامی ترکیبی و مجزا
 - نام‌های جغرافیایی و دیگر اسامی که به عنوان صفت یا ضمیر اشاره به کار می‌روند.
 - کلمات مشتق (نام‌های جغرافیایی)
 - کلمات جامد (نام‌های جغرافیایی)
 - صفات و اسامی قابل صرف کردن
 - صفات و اسامی غیرقابل صرف کردن
 - اسامی جغرافیایی حاصل از کلمات ترکیبی
 - قواعد درست‌نویسی

- ۱،۲،۴. چگونگی تلفظ نام‌های جغرافیایی
- فشار و کشیدگی حروف صدادار
 - تلفظ‌های قراردادی اسامی
 - تلفظ‌های لهجه‌ای اسامی
 - راهنمای تلفظ (جدولی از حروف و نحوه تلفظ آن‌ها) - آواشناسی

مثال:

معادل املائی	تلفظ
آ	ā
ت، ط	t

- ۱،۲،۵. ویژگی‌های دستوری که برای شناسایی و درک عملکرد نام‌های جغرافیایی است.
- زیرلایه‌های زبان‌شناسی قابل تشخیص در مکان‌نام‌های یک کشور
 - ریشه و لایه‌های زبانی تشکیل‌دهنده زبان رسمی
 - ریشه نام‌های جغرافیایی و مناطق مربوط به آن نام‌ها
 - اهمیت تاریخی منطقه و ریشه نام‌ها
 - ریشه نام‌های جغرافیایی در مناطق مرزی و بین مرزی

- ۱,۲,۶. پراکندگی گویش‌های اصلی و ویژگی‌های آن‌ها
- تعداد گویش‌های اصلی که مورد تکلم بیشتر مردم است و مناطق کاربرد آن‌ها که باید روی نقشه مشخص شوند.
 - مطابقت شکل اسامی بومی با اشکال استاندارد یک زبان (میزان اشتراکات و نزدیکی تلفظ مکان‌ها بین زبان رسمی و زبان بومی)
 - پراکندگی زبان‌های بومی و ویژگی آن‌ها
 - تاثیر زبان‌های بومی بر تلفظ یک زبان رسمی

۱,۳. زبان‌های اقلیتی

- توضیحات مشابه مطالب زیرمجموعه بند ۱,۲.
- زبان‌های اقلیت در رابطه با کار توگرافی
- نمایش روی نقشه
- توضیحات کلی
- قراردادهای دولتی / رسمی برای حفظ زبان‌های اقلیتی در مناطق چندزبانه
- مصوبات قانونی برای کاربرد زبان‌های اقلیتی در متون رسمی
- کاربرد اسامی با دو لفظ (دو نامی Dual naming) در مناطقی که تعداد افراد متکلم تقریباً یکسان می‌باشند.

۱,۳,۱. زبان اقلیت متداول تر (اول)

- نواحی کاربرد این زبان
 - الفبای نوشتاری زبان اقلیت در صورت متفاوت بودن حروف
 - تلفظ حروف و آواها
 - کاربرد رسمی نام‌های جغرافیایی به زبان اقلیتی در متون رسمی
 - کاربرد مکان‌نام‌های رسمی در زبان اقلیتی روی نقشه‌ها و فرهنگ‌های جغرافیایی
 - نوشتار مکان‌نام‌ها بر حسب تلفظ محلی و با حروف زبان اکثریتی
- نکته: (تمام موارد بالا برای زبان‌های اقلیت دوم و سوم تکرار می‌شود).

۲. متولیان امور نام‌نگاری و استانداردسازی نام‌های جغرافیایی

- ۲,۱. متولیان امور نام‌های ملی (نام‌نگاری روی نقشه)
- اهداف: مکان‌نام‌ها در تمام موارد باید استانداردسازی، چاپ و منتشر شوند.
 - عملکرد: اسامی عوارض باید به‌طور رسمی جمع‌آوری، چاپ و منتشر شوند.
 - قواعد: قواعد و قوانین استانداردسازی اسامی و حوزه‌های انجام و تاثیر این امور باید به‌طور قانونی مشخص شوند.

-آدرس: آدرس و محل ارگان‌ها و نهادهای انجام‌دهنده امور مربوط به استانداردسازی و نام‌نگاری مکانی از جمله پست الکترونیکی و نشانی اینترنتی (وب‌گاه) آن‌ها باید مشخص و درج شود.

۲,۲. متولیان امور نام‌های محلی (نام‌نگاری روی نقشه)

-اهداف

-عملکرد

-قواعد

-آدرس

۲,۳. استانداردسازی نام‌ها- جنبه‌های قانونی- روش‌های استانداردسازی و پیشرفت‌های حاصله

۳. منابع اصلی

۳,۱. نقشه‌ها

الف) نقشه‌ها:

- سری نقشه‌هایی که شامل نام‌های استاندارد شده می‌باشند.
- کدام سری از نقشه‌ها (شیت‌ها) قبلاً حاوی نام‌های استاندارد شده بودند؟
- کدام نهاد نقشه‌های رسمی را تولید می‌نماید؟ نقشه‌های بنیادی و مقیاس آن‌ها کدام است؟

ب) محصولات رقومی (تألیفی):

- عکس‌های آر توفتو
- نقشه‌های تحلیلی
- نقشه‌های تصویری (رقومی)
- پ) نقشه‌های مبنایی و مقیاس آن‌ها (Base Maps)
 - کدام ارگان انجام این امور را به عهده دارد؟
- ت) اطلس‌ها

۳,۲. فرهنگ‌های جغرافیایی حاوی نام‌های استاندارد

الف) فرهنگ جغرافیایی از اسامی استاندارد شده

○ ارگان انجام‌دهنده

ب) فرهنگ جغرافیایی از مناطق پر جمعیت

○ ارگان انجام‌دهنده

پ) فرهنگ نام‌های جغرافیایی رسمی برای استفاده بین‌المللی

○ ارگان انجام‌دهنده

ت) فرهنگ جغرافیایی رسمی از اسامی عوارض طبیعی

○ ارگان انجام‌دهنده

۴. واژه‌نامه‌ای از اسامی عام، صفات و دیگر کلماتی که برای درک نقشه‌ها موردنیاز هستند و اغلب در اسامی جغرافیایی به کار می‌روند.

- واژه‌نامه به زبان ملی

- واژه‌نامه به زبان محلی

- واژه‌نامه‌ای از فرهنگ لغات عمومی که نیاز کاربران خارجی را نیز برآورده سازد، باید تهیه شود.

۵. کلمات اختصاری که در نقشه‌های رسمی به کار برده می‌شوند:

- رمز‌گشایی و معانی آن‌ها (مثال):

کلمات اختصاری به زبان آلمانی
B.-bg.

رمز‌گشایی
Berg-berg

معادل انگلیسی
Mountain

۶. روش‌های تمایز توپونیم‌ها از دیگر مندرجات در نقشه‌های ملی

- علائم رسمی واحدهای اداری و مسکونی مندرج در فرهنگ‌های جغرافیایی مانند:

علائم رسمی به زبان آلمانی
Bundes land

تعاریف
Land

ضمیمه: نقشه‌های اداری (تقسیمات کشوری)

- تقسیمات اداری با شماره کد آن‌ها

- استان . . . که هر استان شامل چند شهرستان تابعه خود است.

- شهرستان

- بخش

- دهستان

- و . . .

۷. نقشه‌ها با تقسیمات موجود روی آن‌ها

تجربیات دیگر کشورها در زمینه راهنمای توپونیمی

در راهنمای توپونیمی چین مربوط به سال ۱۹۸۲، به معرفی سیستم لاتین‌نویسی رسمی آوایی موسوم به Pinyin توجه ویژه‌ای شده است. در این راهنما به موارد زیر اشاره شده است:

- ۱- ترکیب زبانی - قومی مردم چین؛
 - ۲- قواعد املائی چینی هان (زبان اکثریت) در نگارش نام‌های جغرافیایی با حروف Pinyin؛
 - ۳- نگارش مکان‌نام‌ها در زبان‌های اقلیتی مهم مانند ایگور، مغولی و تبتی؛
 - ۴- ارگان ملی درگیر با استانداردسازی نام‌های جغرافیایی.
- در بیشتر راهنماهای توپونیمی منتشرشده در سال ۱۹۸۲ از محتوای نمونه‌اطریشی، مورد توصیه کنفرانس استانداردسازی نام‌های جغرافیایی ملل متحد، تبعیت شده است. این نمونه فصل‌های زیر را در بر دارد:

۱. زبان‌ها
 - ۱.۱. ملاحظات کلی
 - ۱.۲. زبان ملی
 - ۱.۲.۱. ملاحظات کلی
 - ۱.۲.۲. الفبا
 - ۱.۲.۳. قواعد نگارش / املاء
 - ۱.۲.۴. تلفظ
 - ۱.۲.۵. بستر زبانی
 - ۱.۲.۶. گویش‌ها
 - ۱.۳. زبان‌های اقلیتی
۲. ارگان‌های متولی مکان‌نام‌ها و استانداردسازی آن‌ها
۳. منابع
 - ۳.۱. نقشه‌ها
 - ۳.۲. نام‌نامه‌ها
۴. فرهنگ واژگان و اصطلاحات
۵. اختصارات
۶. نام‌های استاندارد واحدهای تقسیمات کشوری

راهنمای توپونیمی فنلاند، شامل ضمیمه خیلی مفیدی است که نشان می‌دهد کدام شهرها به‌طور رسمی دوزبانه (فنلاندی و سوئدی) هستند و کدام یک تک‌زبانه (فنلاندی یا سوئدی). این اطلاعات مهم مشخص می‌کند که نام اماکن به چه صورتی باید نوشته‌شود. این راهنما حاوی اطلاعات کمی است، لذا به دلیل تغییر و تحولات جمعیتی لازم است اطلاعات آن به‌نگام‌گردد.

در راهنمای توپونیمی آلمان، فهرستگانی از نشریات مربوط به نام‌های جغرافیایی استاندارد شده قرار دارد.

در راهنماهای توپونیمی نروژی و سوئدی، مشابه اطریشی، تنها فهرستی از نام‌های استاندارد در سطح دوم و سوم تقسیمات کشوری به صورت ضمیمه گنجانده شده است.

راهنمای توپونیمی اسپانیایی، به موضوع زبان‌های فرعی نمی‌پردازد و راهنمای ترکیه‌ای هیچ اشاره‌ای به زبان‌های اقلیتی ندارند.

در راهنمای توپونیمی ایالات متحده که در سال ۱۹۸۷ بهنگام شده، در مباحث مربوط به زبان‌های اقلیتی، گویش‌ها و دیگر امور، به جزئیات پرداخته نمی‌شود و در واقع صورت یک راهنمای توپونیمی استاندارد رعایت نمی‌شود. در عوض، در آن روی مجموعه قواعد توپونیمی تدوین شده توسط نهاد ملی نام‌های جغرافیایی، به طور کامل تمرکز شده است. در این راهنما، به دلخواه، فصلی در مورد ویژگی‌های خاص مکان‌های ایالات متحده (شامل نام‌های دوگانه، نام‌های مرکب، اسامی دارای اصطلاحات منحصر بفرد، نام‌های خاص معروف، نام‌های تک کلمه‌ای، و نام‌های گروهی) گنجانده شده است.

راهنمای ارائه شده در سال ۱۹۸۲ از سوی بریتانیای کبیر تنها چهار فصل خلاصه را در بر می‌گرفت. در این راهنما به اختصار به موضوعاتی مانند سیاست‌های نام‌گذاری عوارض و اماکن، سیاست‌های مربوط به اسامی نواحی تقسیمات اداری، زبان‌ها و تلفظ اشاره شده است.

راهنمای توپونیمی فرانسه، اگرچه هنوز به شکل استاندارد خود درنیامده، ولی وضعیت زبانی و مکان‌نامی آن کشور را به طور جامع و با جزئیات بحث می‌کند و نیازهای دانش مکان‌نامی در حوزه نقشه و دیگر محیط‌های ویرایشی را مشخص می‌سازد.

مطالعه موردی راهنمای توپونیمی
راهنمای استفاده همسان مکان نام‌های استرالیا
نسخه ۱ (آوریل ۲۰۰۱)

فهرست

- ۱- مقدمه
- ۲- متولیان امور مکان نام‌ها / نام‌های جغرافیایی
- ۳- کمیته نام‌های جغرافیایی استرالیا
- ۴- راهنماها
- ۴-۱- زبان رسمی
- ۴-۲- اسامی که طبق قانون یا (زیرنظر) مراجع اجرایی حاکمیت می‌شوند.
- ۴-۳- اسامی رسمی یا تصویب‌شده
- ۴-۴- تشریح و شناسایی عوارض
- ۴-۵- عوارضی که بین ایالت‌ها یا مرزهای سرزمینی مشترک هستند.
- ۴-۶- اسامی خصوصی
- ۴-۷- اشکال و علائم نام‌ها
- ۴-۸- عوارض آب‌نگاری دور از ساحل
- ۴-۹- عوارض زیردریایی دور از ساحل
- ۴-۱۰- مکان نام‌های مربوط به مناطق بومی و جزیره‌نشینان تنگه تورس (Torres strait)
- ۴-۱۱- دونامی (نام‌نگاری دوتایی)
- ۴-۱۲- آپوستروف ملکی
- ۴-۱۳- علائم تفکیک‌کننده (اعراب)
- ۴-۱۴- یکسانی املاء (نگارش)
- ۴-۱۵- اصطلاحات عمومی
- ۴-۱۶- اصطلاحات توصیفی
- ۴-۱۷- تکرار
- ۴-۱۸- اختصارات
- ۴-۱۹- فرهنگ ملی نام‌های جغرافیایی
- ۴-۲۰- نام‌های خارجی

مقدمه

این راهنما (نحوه) گزینش و انتخاب، شکل و کاربرد مکان‌نام‌ها در استرالیا را تعیین می‌کند. استفاده همسان مکان‌نام‌های درست و صحیح، یکی از عناصر اساسی برای برقراری ارتباطات مؤثر جهانی است و توسعه اجتماعی اقتصادی، حفاظت منابع طبیعی و زیرساخت ملی را پشتیبانی می‌کند.

کنفرانس سازمان ملل درباره استانداردهای نام‌های جغرافیایی، که در سال ۱۹۸۷ در مونترال برگزار شد، نظرها را به سمت نیاز هر یک از کشورهای عضو به تنظیم مجموعه‌ای از راهنماهای نام‌نگاری مکانی معطوف کرد. این سند که جانشین "راهنماهای توپونیمی استرالیا" از سال ۱۹۹۵ گردیده است، جوابی به نیاز فوق می‌باشد.

این (راهنما) توسط کمیته نام‌های جغرافیایی استرالیا آسیا^۱، تحت حمایت کمیته بین دولتی نقشه‌برداری و تولید نقشه^۲، به‌عنوان همکاری در طرح ساختار داده‌های مکانی استرالیا، تهیه شده است.

پیش از اسکان اروپایی‌ها، عوارض جغرافیایی استرالیایی به جز آن دسته از عوارضی که در مناطق خارجی قرار داشتند به بیش از یک یا چند زبان (از بیش از تقریباً ۲۶۰ زبان بومی و زبان جزیره‌نشینان) نامیده و به‌کار برده می‌شدند.

در دوره اکتشاف سواحل استرالیا توسط اروپایی‌ها که از قرن هفده تا نوزده طول کشید، اسامی عوارض ساحلی و نزدیک ساحلی، به زبان اروپایی کاشفان یا کارتوگرافان به‌کار برده می‌شد. از زمان سکونت اروپایی‌ها در سال ۱۷۸۸، مکان‌نام‌ها معمولاً به زبان انگلیسی یا به‌صورت ترجمه از زبان‌های بومی یا دیگر زبان‌های اروپایی به انگلیسی استفاده شده‌اند. لازم به ذکر است که در همان زمان سکونت اروپایی‌ها، سیاست پذیرش نام‌های بومی مطرح و مورد قبول بوده است.

اگر چه زبان انگلیسی استرالیایی به‌عنوان زبان ملی اعلام شده است، اما انگیزه مطالعه زبان‌های بومی استرالیایی دوباره برانگیخته شده است. این راهنماها اهمیت منابع اصلی مکان‌نام‌ها (خواستگاه اصلی نام‌ها) را هم در زبان‌هایی که در حال حاضر صحبت می‌شوند و هم در زبان‌هایی که مدت زیادی بدان تکلم نمی‌شوند، مشخص می‌کند. زبان‌های مورد تکلم در مناطق خارجی لزوماً انگلیسی استرالیایی نمی‌باشند. زبان ارتباطی خاص یک منطقه برای مقاصد نام‌نگاری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در فدراسیون، ایالت‌ها مسئول نام‌گذاری عوارض واقع در داخل مرزهای خود هستند. دولت فدرال مسئولیت نام‌گذاری عوارض درون مرزهای مربوط به قلمروهای داخلی و خارجی فدرال را

¹ Committee for Geographical Names in Australia

² Intergovernmental Committee on Surveying and Mapping

برعهده دارد. این مسئولیت‌های متنوع معمولاً توسط دواير توليد نقشه يا سازمان‌های نقشه‌برداری دولت متبوع اجرامی شوند.

۲- متولیان مکان‌ها/نام‌های جغرافیایی

هر ایالت یا سرزمین دولت فدرال، شیوه‌های پیشرفته قانونی یا رویه‌های مدوئی برای تصویب و ثبت قاعده‌مند مکان‌ها دارند. تعدادی از دیگر دواير دولتی نیز مسئولیت‌های نام‌نگاری را به عهده دارند. فهرست متولیان اصلی نام‌نگاری در ضمیمه الف آمده است.

۳- کمیته نام‌های جغرافیایی در استرالیا آسیا

این کمیته در سال ۱۹۸۴ برای هماهنگی و سازمان‌دهی نام‌گذاری مکان‌ها در استرالیا و نیوزیلند تأسیس گردید. فهرست متولیان عضو در این کمیته در ضمیمه الف آمده است. فهرست دیگر گروه‌ها در ضمیمه ب موجود می‌باشد.

فعالیت‌های کمیته عبارتند از:

برنامه‌ریزی و ایجاد استاندارد ملی برای موضوعات نام‌نگاری، نگهداری فرهنگ ملی نام‌های جغرافیایی استرالیا، هماهنگ‌سازی روش‌های بازبایی، ثبت و به‌کارگیری مکان‌ها، شامل اسامی با ریشه بومی و گویش جزیره‌نشینان تنگه تورس (Torres strait)، و هماهنگ‌سازی اطلاعات و عملیات استرالیایی آسیایی با فعالیت‌های بین‌المللی نام‌نگاری، شامل برقراری ارتباط با گروه متخصصان نام‌های جغرافیایی سازمان ملل به‌ویژه بخش منطقه‌ای می‌باشد.

۴- راهنماها

۴-۱- زبان رسمی

زبان رسمی کشور استرالیا زبان انگلیسی استرالیایی است. به‌طور کل، عملیات نام‌گذاری اماکن باید با استفاده و توجه به ترکیب، هجاء و سبک و سیاق کلمات معاصر انگلیسی استرالیایی صورت پذیرد. در موارد خاص، عملیات نام‌گذاری اماکن باید با در نظر گرفتن زبان‌های معاصر مورد تکلم بومی‌ها و جزیره‌نشینان تنگه تورس و دیگر زبان‌های متنوع مورد تکلم در سرزمین‌های خارجی در استرالیا صورت پذیرد.

۴-۲- اسامی که توسط متولیان قانونی و اجرایی تعیین و تأیید می‌شوند

ارگان‌ها یا نهادهای فدرال، ایالت، مناطق یا دولت‌های محلی، (غیر از آن‌هایی که فهرست‌شان در ضمیمه الف آمده است) که از طریق قانون و مقررات و یا سلسله مراتب اجرایی، مسئولیت نام‌گذاری بخشی یا کلاسی منتخب از عوارض جغرافیایی نظیر بخش‌ها و حوزه‌های انتخابی یا پارک‌های ملی را به‌عهده دارند، باید با نهاد متولی مکان‌ها در ایالت یا منطقه مربوطه در زمینه تصویب و تأیید نام ارتباط داشته‌باشند.

ارگان‌ها و نهادهای دارای حق نام‌گذاری باید هزینه‌های تأیید و تصدیق (مکان‌نام‌ها) را برای موارد زیر پرداخت نمایند:

- اصولی که تحت موافقت‌نامه و قرارداد بین‌المللی ایجاد شده و گسترش یافته‌اند.
- سیاست‌ها و اصولی که توسط کمیته نام‌های جغرافیایی استرالیا ایجاد و ثبت شده‌اند و سیاست‌ها و اصولی که در حوزه مسئولیت‌شان برای رفع نیازهای محلی ایجاد شده و توسعه یافته‌اند.

۴-۳- نام‌های رسمی یا تصویب‌شده

فرم نوشتاری یک مکان‌نام که توسط گروه نام‌نگاری یک منطقه یا ایالت به تصویب رسیده است، یک «نام رسمی» یا «تصویب‌شده» می‌باشد. اسناد کامل (حاصل از) فرایند تصویب باید شامل نام‌های دیگری مثل اسامی بومی، زبان جزیره‌نشینان تنگه تورس، نام سرزمین‌های خارجی، نام‌های انگلیسی تاریخی، فرانسوی یا آلمانی و دیگر اشکال مختلف زبان باشد. لازم است که تصمیم نهایی برای مراجعات و بازبینی‌های آتی مستند شود. ورود «اسامی ثبت‌شده» یا ثبت‌نشده در پایگاه داده فرهنگ نام‌های جغرافیایی، از جمله مسئولیت‌های باقیمانده هر یک از مراجع نام‌گذاری خواهد بود.

۴-۴- توصیف و شناسایی عوارض

تصمیم پیشنهاد نام برای یک عارضه فیزیکی، باید گستره عارضه‌ای که قرار است نام به آن تعلق گیرد را تعیین کند. اگر عارضه به‌طور کامل در یک ایالت یا منطقه قرار داشته باشد، همان ایالت یا منطقه در مورد چگونگی توصیف عارضه تصمیم می‌گیرد.

۴-۵- عوارضی که مرزهای ایالت / قلمرو را قطع می‌کنند

نام‌گذاری عارضه‌ای که مرزهای ایالت / منطقه را قطع می‌کنند باید در هر دو طرف مرز، یکسان صورت پذیرد. مبنای انتخاب نام برای چنین عارضه‌ای باید براساس توافق بین مراجع مربوطه باشد و مسئولیت اولیه برای جلب رضایت مراجع مذکور برعهده ارگانی است که اولین بار آن عارضه را نام‌گذاری نموده است.

۴-۶- اسامی شخص

اگر قرار باشد نام یادبود شخصی برای عارضه جغرافیایی به‌کار رود، آن فرد باید در آن ایالت یا منطقه‌ای که عارضه در آن قرار دارد، نقشی مهم داشته باشد. مالکیت یک زمین بخودی خود نمی‌تواند دلیلی برای کاربرد اسامی اشخاص برای یک عارضه جغرافیایی باشد. استفاده از نام فرد برای نامیدن یک عارضه، تنها پس از مرگ او امکان‌پذیر می‌باشد. (نام‌گذاری) اسامی اشخاص زنده با توجه به خواست پیروان و علاقمندان آن افراد و بر اساس تغییر در قضاوت و مقبولیت جامعه صورت می‌پذیرد. به‌همین دلیل انتخاب این‌گونه اسامی از گزینه‌های مؤثر برای مکان‌نام‌های رسمی

به‌شمار نمی‌روند. در این‌گونه موارد به‌تراست، پس از مرگ، نامی بر لوح‌ها یا بناهای ویژه یادبود شخص گذاشته‌شود.
بکارگیری اسامی افراد (برای یک مکان) در طول مدت حیات آن‌ها، تنها به شرایط محیط و میزان علاقه به شخص بستگی دارد.

۴-۷- شکل و حالت نام‌ها

مکان‌نام‌ها باید به سهولت تلفظ، هجی و نوشته شوند. همچنین باید ساده و مختصر باشند و ترجیحاً از ۵۰ یا تعداد کمتری حروف تشکیل شوند. مکان‌نام‌ها باید دارای کلمات یا ترکیب قابل تشخیص بوده و از همه جهات با استاندارد جامعه مطابقت داشته باشند.
باید توجه و دقت بسیاری در استفاده از مکان‌نام‌ها در موقعیت‌های فرهنگی متعدد صورت‌پذیرد و از واژه‌های موهن و تبعیض‌آمیز یا کلماتی که توسط طبقات پایین فرهنگی جامعه استفاده می‌شوند و موجب اهانت و دلخوری می‌گردند، به‌شدت اجتناب‌گردد.

۴-۸- عوارض آب‌نگاری دور از ساحل

نام‌گذاری عوارض مدی آب (عوارضی که به‌طور دائم در سطح بالای آب قرار دارند)، عوارض جزری آب (عوارضی که در سطح جزری آب قرار دارند) و نیز عوارض بستر دریا که در آب‌های ساحلی یک ایالت یا قلمرو قرار دارند، از وظایف و مسئولیت‌های همان ایالت یا قلمرو می‌باشد.
دستگاه فدرال مربوطه، مسئولیت نام‌گذاری عوارض جزری واقع در آب‌های داخلی فدرال و در بخشی از آب‌های سرزمینی سمت آب‌های ساحلی را برعهده دارد.
ایالت‌های استرالیا و قلمروهای مسئول در امر نام‌گذاری عوارض در آب‌های ساحلی باید با اداره هیدروگرافی استرالیا هماهنگ و مرتبط باشند.

۴-۹- عوارض زیر دریایی دور از ساحل

عوارض جزری و بستری دریا که در منطقه ویژه اقتصادی استرالیا یا در منطقه ویژه اقتصادی خارجی و ناحیه قطبی استرالیا یا در داخل ناحیه‌ای از فلات قاره استرالیا قرار دارند، مطابق راهنماهای استانداردسازی اسامی عوارض زیر دریایی که توسط سازمان بین‌المللی هیدروگرافی و کمیته بین‌دولتی تهیه نقشه و نقشه‌برداری دریایی انجام می‌شود، نام‌گذاری می‌گردند.
هرگونه داوری و اظهارنظر درباره عوارض زیر دریایی دور از ساحل باید به دفتر آب‌نگاری استرالیا به‌منظور هماهنگی با کمیته علمی نام‌های عوارض زیر دریایی، ارجاع شود.

۴-۱۰- مکان‌نام‌های منطقه بومی‌نشین و جزیره‌نشینان تنگه تورس

به‌کارگیری مکان‌نام‌های جزیره‌نشینان تنگه تورس و افراد بومی، بر اساس کتاب‌های راهنمای کمیته نام‌های جغرافیایی استرالیا کنترل می‌شود که شامل موارد زیر می‌باشد:

- نیاز به مشورت با گروه‌های داخل جامعه برای اطلاعات وارد شده در فرآیند نام‌گذاری مکانی
- پذیرش حق افراد بومی و جزیره‌نشینان تنگه توریس برای اظهارنظر در روند تصویب مکان‌نام‌های تایید شده
- اعتراف و تصدیق این مطلب که اسامی سنتی وجود دارند.
- تصدیق این نکته که ممکن است نامی با ریشه بومی و زبان جزیره‌نشینان تنگه توریس همراه با نام اروپایی برای یک عارضه وجود داشته باشد.
- تشخیص این که مکان‌نام‌های بومی و جزیره‌نشینان تنگه توریس ممکن است به زمان ورود اروپایی‌ها به استرالیا برگردد.
- سطح مکان‌نام‌هایی که شفاهاً ثبت شده‌اند با اسناد مکتوب آن برابر است (مکان‌نام‌های محاوره‌ای به اندازه مکان‌نام‌های مکتوب سندیت دارند).
- تصدیق این مطلب که کاربرد بعضی از اسامی باعث محدودیت‌هایی می‌شود.
- توجه و تأمل روی کاربرد اسامی با ریشه بومی (گویش) جزیره‌نشینان تنگه توریس برای آن دسته از عوارضی که نام‌های آن‌ها ثبت نشده‌اند، مطابق قطعنامه شماره ۲۲ نام‌های جغرافیایی بومی و محلی در پنجمین کنفرانس استانداردسازی نام‌های جغرافیایی در سال ۱۹۸۷.
- نیاز به وجود شکل مکتوب برای زبان بومی که نام از آن استخراج شده است.
- نیاز به مشاوره کامل با افرادی که در طرح نام‌گذاری نقش داشته‌اند.

۴-۱۱- دو نامی

دو یا چند نامی عوارض، که در بعضی ایالات و نواحی قابل قبول می‌باشد، یکی از ابزارهای قانونی ثبت مکان‌نام‌هایی است که از فرهنگ‌های بومی، فرهنگ جزیره‌نشینان تنگه توریس، فرهنگ اروپایی و دیگر فرهنگ‌ها نشأت گرفته‌اند.

۴-۱۲- آپوستروف ملکی / مضاف‌الیهی

در تمام مواردی که مکان‌نام‌ها به‌طور تاریخی در آخر به یک 's- یا 's- ختم می‌شوند، آپوستروف حذف می‌شود. به‌عنوان مثال: Howes Valley, Rushcutters Bay, Ladys Pass
این کار به‌منظور تسهیل تطبیق و بازیابی همسان مکان‌نام‌ها در سیستم پایگاه داده‌ها می‌باشد، همانند نام‌هایی که در سیستم‌های اضطراری استفاده می‌شوند.

۴-۱۳- نشان تفکیک / اعراب

مکان‌نام‌ها در زبان انگلیسی علائم متمایزکننده ندارند. در مورد مکان‌نام‌هایی که از زبان‌هایی غیر از انگلیسی مشتق شده‌اند، هیچگونه نشان تشخیصی در فرم انگلیسی کلمه به‌کار نمی‌رود.

۴-۱۴- یکسانی نگارش

اسامی وابسته و هم پیوند نظیر (Balgowlah, Balgowlah Heights) یا نام‌هایی که از منابع یکسان مشتق شده‌اند (نظیر McLaren Vale, McLaren Flat) عموماً باید املائی یکسانی داشته باشند) برخلاف نمونه‌های: Balgowlah, Balgowla Heights, McLaren Flat, Maclaren Vale.

۴-۱۵- اصطلاحات عمومی

اصطلاحات عمومی (نام‌های ژئریک) بخشی از مکان نام هستند که بر نوع عارضه دلالت دارند. مانند "Bay" در Botany bay و "Creek" در Sandy Creek.

اصطلاحات عمومی مناسب معمولاً باید قسمتی از اسم عارضه جغرافیایی را همان‌گونه که منتشر شده است، تشکیل دهد. اگرچه همه مکان‌ها دارای واژه‌های عمومی نیستند مانند نام "The Grampians".

مراجع ابتدائی، فرهنگ‌هایی از اصطلاحات توپونیمی هستند که توسط سازمان ملل و فرهنگ اصطلاحات عمومی استرالیا، به مرور زمان تدوین شده‌اند.

اسامی عوارض جغرافیایی نواحی بومی و متعلق به جزیره‌نشینان تنگه تورس و مناطق خارجی در هنگام انتشار عموماً یک اصطلاح عمومی به فرم انگلیسی دارند. به هر حال، اگر این‌گونه اصطلاحات عمومی وجود داشته باشند باید ثبت شوند.

۴-۱۶- اصطلاحات توصیفی

اصطلاحات توصیفی مانند بالا "Upper" و تازه "New" یا متضادهای شان به‌علاوه شاخصه‌های اصلی ممکن است در نام‌گذاری مکانی استرالیایی استفاده شوند. هر چند، اسامی متمایزتر ارجحیت دارند.

۴-۱۷- تکرار

هدف اولیه از مکان‌نام‌ها، ارائه‌ی مسیری واضح و روشن و مرجعی برای شناسایی عوارض و پدیده‌های جغرافیایی می‌باشد. از تکرار مکان‌نام‌ها بدلیل ایجاد تشبث و سردرگمی باید اجتناب کرد. به‌خصوص در مورد ارائه‌ی خدمات ضروری و فوری که این روزها اغلب از مرکز فراخوان ملی هماهنگ می‌شود. قبل از آن که یک نام تعیین شود باید بررسی‌های لازم صورت‌پذیرد تا نام تعیین‌شده قبلاً در ایالت یا منطقه دیگری مورد استفاده قرار نگرفته‌باشد.

جایی که تکرار در یک منطقه و یا ایالت داخلی صورت پذیرد، دولت مربوطه باید برای یک یا هر دو نام، جایگزینی قابل قبول پیدا نماید. چنانچه در نواحی یا ایالت‌های داخلی تکرار نام رخ‌دهد، دولت‌های مربوطه باید به‌منظور دستیابی به راه‌حلی قابل قبول با یکدیگر ارتباط و تعامل داشته باشند.

۴-۱۸- اختصارات / کلمات مخفف

کلمات اختصاری بین‌المللی و ملی پذیرفته‌شده (آن‌هایی که اعلام‌شده و انتشار یافته‌اند) در نقشه‌ها و نمودارها استفاده می‌شوند. کلمات اختصاری در ثبت مکان‌نام‌های عمومی به کار نمی‌روند.

۴-۱۹- فرهنگ ملی نام‌های جغرافیایی

فرهنگ ملی نام‌های جغرافیایی استرالیا، که توسط مسئولان مربوطه ارائه گردیده است، فرهنگی رقومی به صورت زیرمجموعه‌ای از پایگاه داده نام‌های جغرافیایی می‌باشد. اطلاعات اضافی دیگر از طریق سایر متولیان مکان‌نام‌ها قابل دسترسی است.

۴-۲۰- نام‌های خارجی

واژه Exonym یا نام خارجی، در یک زبان خاص برای نامیدن مکانی خارج از محدوده کاربرد رسمی نام آن مکان به کار می‌رود و از نظر شکل با نام زبان رسمی و سایر زبان‌هایی که مکان در محدوده آن زبان‌ها قرار دارد، متفاوت است. به طور مثال پراگ Prague معادل خارجی برای پراها Praha و لاندرز Londres واژه خارجی فرانسوی برای نامیدن لندن London می‌باشد. فهرستی از نام‌های خارجی فرانسوی برای استفاده در استرالیا موجود نمی‌باشد. در نقشه‌برداری نواحی برون مرزی، فهرست نام کشورهای سازمان ملل، منبع معتبری برای اسامی کشورها می‌باشد.

ضمیمه الف:

فهرست متولیان اصلی نام‌نگاری (مکانی) در استرالیا

- هیأت نام‌های جغرافیایی نیو ساوت ولز (New South Wales)
- اداره ثبت نام‌های جغرافیایی، ویکتوریا
- هیأت نام‌نگاری مکانی تاسمانی
- کمیته مشورتی نام‌های جغرافیایی، جنوب استرالیا
- کمیته نام‌های جغرافیایی غرب استرالیا
- دایره منابع طبیعی کوئینزلند (Queensland)
- کمیته مکان‌نام‌های - حوزه پایتخت استرالیا
- کمیته مکان‌نام‌های - ناحیه شمالی
- کمیته نشان و اسامی مربوط به قطب جنوب
- ناوگان سلطنتی آبنگاران استرالیا
- گروه نقشه‌برداری و اطلاعات زمینی استرالیا

- ارگان Great Barrier Reef Marine Park

ضمیمه ب:

دیگر اعضای کمیته نام‌های جغرافیایی استرالیا

- آژانس توپوگرافی وزارت دفاع

- هیأت جغرافیایی زلاندنو

- ممیزی ملی مکان‌نام‌های استرالیا

چارچوب تدوین راهنمای توپونیمی ایران

۱- مؤلفه‌های شناسایی

- نام کشور (گستره‌ی اداری کشور جمهوری اسلامی ایران)
- زبان‌ها (مروری بر جغرافیای زبانی کشور جمهوری اسلامی ایران)

۲- توضیحات کلی، با هدف معرفی تفصیلی جغرافیای زبانی ایران

- زبان رسمی
- اجتماع زبانی متکلم به زبان رسمی
- درصد افراد متکلم به زبان رسمی نسبت به کل جمعیت کشور
- بحث ریشه‌شناختی در ارتباط با زبان رسمی
- زبان اسناد و مدارک رسمی
- اجتماعات زبانی دیگر ساکن در ایران
- بزرگی اجتماعات زبانی متکلم به زبان‌های دیگر
- نسبت بزرگی اجتماعات زبانی متکلم به زبان‌های دیگر به کل جمعیت کشور
- معرفی مکان‌نام‌ها در اجتماعات زبانی دیگر
- بحث بنیادی در ارتباط با اهمیت زبان‌های دیگر در گستره‌ی جغرافیای زبانی کشور
- معرفی وضعیت تماس زبانی در پهنه‌ی کشور جمهوری اسلامی ایران (گونه‌های زبانی زبرین و زیرین، قشرهای زیرین و زبرین، در ابعاد محلی و ملی)
- معرفی وضعیت دوزبانگی و چندزبانگی در پهنه‌ی کشور
- معرفی سیمای جغرافیای زبانی کشور از منظر گویش‌شناسی سنتی (بافت روستایی)
- معرفی سیمای جغرافیای زبانی ایران از منظر گویش‌شناسی شهری (بافت شهری)
- مرور انتقادی سنت‌های برنامه‌ریزی زبانی در پهنه‌ی کشور (اعم از رسمی و سنتی) و استدلال در خصوص بازبینی این سنت‌ها، به‌ویژه، در بحث ثبت مکان‌نام‌های جغرافیایی

۳- مباحث قانونی و حقوقی مرتبط با تدوین راهنمای توپونیمی ویژه‌ی ایران

- ملاحظات قانونی مربوط به زبان رسمی و حوزه‌ی دربرگیرندگی آن
- ملاحظات قانونی مربوط به گونه‌های زبانی محلی و بومی، و حوزه‌های کاربرد هریک
- ملاحظات قانونی مربوط به شیوه‌ی تولید نقشه و فرهنگ‌های جغرافیایی، با تأکید بر زبان مورد استفاده در این حوزه‌ها

- قوانین و مقررات مرتبط با حفظ و ثبت زبان‌های اقلیت در مناطق چندزبانه
- مصوبات قانونی برای کاربرد زبان‌های اقلیت در متون رسمی
- قوانین و مقررات مرتبط با به‌کاربردن اسامی با دو تلفظ، در مناطقی که تعداد افراد متکلم تقریباً یکسان می‌باشند
- نظام حقوقی ثبت مکان‌نام‌های محلی بر روی نقشه (و، همچنین، دیگر رسانه‌ها)

۴- بررسی شیوه نام‌نگاری مکان‌نام‌ها در ایران

۴-۱- خط و شیوه نگارش فارسی

- معرفی خط فارسی، همراه با جدول نویسه‌ها و نشانه‌های زیروزبری
- نقد خط فارسی (ویژگی‌ها و کاستی‌ها، شامل تناظر یک آوا با چند نویسه، تناظر یک نویسه با چند آوا، نبود برخی نویسه‌ها در خط، اشکال در خوانش نویسه‌های هم‌خانواده به سبب اختلافات جزئی میان نویسه‌ها، چندشکلی بودن نویسه‌ها در بافت‌های نوشتاری گوناگون، عدم رعایت بسیاری از ویژگی‌های دستوری در خط فارسی و بروز اشکال در خوانش از این جنبه‌ها، عربی‌بنیادبودن خط فارسی و اشکالات مبتلابه، و ...)
- نقد شیوه املای فارسی (ویژگی‌ها و کاستی‌ها، شامل بحث امکانات رقیب چسبیده‌نویسی، جدانویسی، و جدانویسی و بی‌فاصله نویسی، دامنه و کاربرد حروف الفبای عربی و قواعد مربوط به آن، شیوه نقطه‌گذاری، قواعد ساختواژی و نحوی مربوط به نگارش، با تأکید ویژه بر نگارش مکان‌نام‌های جغرافیایی)
- مرور انتقادی شیوه‌نامه‌ها (رسم‌الخط‌ها)ی مصوّب ارگان‌های رسمی و غیررسمی در ایران، و معرفی ضرورت‌های مربوط به بازنگری آن‌ها در بحث نگارش مکان‌نام‌ها
- بحث انتقادی در ارتباط با سنت استانداردسازی مکان‌نام‌های کشور
- معرفی شیوه‌های اقتصادی نوین در بحث ثبت مکان‌نام‌ها در رسانه‌ها (کوتاه‌سازی، سرواژه‌سازی، مخفف‌سازی، ترکیب، واژه‌سازی، ...)
- نقد سنت گونه‌گون و ناهمگونی ثبت مکان‌نام‌های غیرایرانی در ارگان‌های دست‌اندرکار در کشور

۴-۲- آوانگاری مکان‌نام‌های جغرافیایی

- ویژگی‌های آوایی زبان فارسی معیار
- بحث مقایسه‌ای ویژگی‌های آوایی فارسی معیار و زبان‌ها و گویش‌های رایج در ایران
- بحث مقایسه‌ای سنت‌های آوانگاری رایج در کشور
- معرفی کارآمدترین الفبای آوانگار برای ثبت مکان‌نام‌های جغرافیایی کشور

- استدلال در ارتباط با کارآمدترین شیوهی آوانویسی مکان‌نام‌های جغرافیایی کشور (تفصیلی، کلی، واج‌نویسی، آوانویسی، ...)
- تدوین شیوه‌نامه‌ی ثبت مکان‌نام‌های جغرافیایی آوانویسی‌شده در بانک‌های اطلاعاتی و آرشیوهای گوناگون مرتبط با سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی و غیردولتی دست‌اندرکار ثبت و ضبط مکان‌نام‌های جغرافیایی

۴-۳- ویژگی‌های هم‌زمانی و درزمانی ساختاری مکان‌نام‌های جغرافیایی ایران

- ساختار دستوری هم‌زمانی مکان‌نام‌های جغرافیایی ایران
- ساختار دستوری درزمانی مکان‌نام‌های جغرافیایی ایران
- ساختواژه‌ی هم‌زمانی مکان‌نام‌های جغرافیایی ایران
- ساختواژه‌ی درزمانی مکان‌نام‌های جغرافیایی ایران
- ریشه‌شناسی تاریخی مکان‌نام‌های جغرافیایی ایران

۵- اولویت‌بندی گونه‌های زبانی از جنبه‌ی ثبت در رسانه‌ها

- رتبه‌بندی گونه‌های زبانی از جنبه‌ی بزرگی پهنه‌ی دربردارنده، به‌نحوی که امکان ثبت آن‌ها در روی نقشه‌ها، یا در دیگر رسانه‌ها، برقرار باشد (با ملاحظه‌ی فاکتورهای قبیل وجود سنت نوشتاری در زبان محلی، حضور مکان‌نام‌های محلی مربوطه در متون رسمی، حضور مکان‌نام‌ها محلی بر روی نقشه یا در فرهنگ‌های جغرافیایی،

۶- معرفی متولیان امور نام‌نگاری و یکسان‌سازی نام‌های جغرافیایی ایران

- مشخصات کامل ارگان‌ها، سازمان‌ها، و نهادهای متولی امور مربوط به نام‌نگاری و یکسان‌سازی مکان‌نام‌های جغرافیایی در دستگاه‌های ذیربط کشور (عنوان، نشانی، وب‌سایت، تلفن، فکس، پست الکترونیکی، ...)
- حدود اختیارات و شرح وظایف ارگان‌ها، سازمان‌ها، و نهادهای کشور
- عملکرد ارگان‌ها، سازمان‌ها، و نهادهای کشور
- دستاوردهای ارگان‌ها، سازمان‌ها، و نهادهای
- انتشارات متولیان امور نام‌نگاری و یکسان‌سازی نام‌های جغرافیایی ایران (شامل کتاب‌ها، نقشه‌ها، فرهنگ‌ها و دیگر منابع مربوط به حوزه‌ی استانداردسازی نام‌های جغرافیایی)

۷- واژه‌نامه (فهرست اصطلاحات و عبارات مورد استفاده در دفترچه‌ی راهنمای نام‌نگاری مکانی

بر روی نقشه و دیگر محیط‌های ویرایشی)

- واژه‌نامه‌ی اصطلاحات فنی (به زبان رسمی)

- واژه‌نامه‌ی اصطلاحات محلی

- واژه‌نامه‌ای از فرهنگ اصطلاحات عمومی که نیاز کاربران خارجی را، نیز، برآورده سازد

- فرهنگ اصطلاحات تخصصی زبان‌شناسی مرتبط (زبان، گویش، لهجه، گونه، بوم‌گویش،

جغرافیای زبانی، اطلس‌های زبانی، ...)

- اختصارات مورد استفاده در نقشه‌های رسمی و دیگر رسانه‌ها و ویرایشگرها

۸- ضمائم

- نقشه‌ی تقسیمات کشوری

- تقسیمات کشوری با کد آن‌ها

منابع:

1. http://141.74.33.52/dgsd/Portals/0/TC_lectureNotes_2002/15_TICHELAAR_Toponymic%20guidelines.pdf
2. http://www.icsm.gov.au/cgna/consistent_place_names_guidelines.pdf
3. http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/ungegn/docs/20th-gegn-docs/20th_gegn_WP6.pdf